

## Motion till riksdagen 2013/14:A362

av **Johan Hultberg (M)**

# Effektivare arbetsförmedling

## Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för att konkurrensutsätta Arbetsförmedlingens verksamhet genom ett system med en mångfald av aktörer som ersätts genom ett prestationsbaserat system.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för att titta på de möjligheter som beskrivs i denna motion i utredningsdirektiven till den kommande breda översynen av Arbetsförmedlingens verksamhet.

## Motivering

En väl fungerade arbetsförmedling är central för att minska arbetslösheten, öka sysselsättningen och skapa en bättre fungerade arbetsmarknad. Trots alliansregeringens omfattande reformering av Arbetsförmedlingen, och trots stora resurstillskott lyckas dock myndigheten fortsatt dåligt med sin primära uppgift – att förmedla arbeten. Enbart 4,3 procent av arbetslösa och programdeltagare som kommit i arbete har fått information om jobbet genom Arbetsförmedlingens egna arbetsförmedlare, detta enligt Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsrapport från 2013. Dessa resultat är bekymmersamma.

En av orsakerna till Arbetsförmedlingens dåliga resultat torde vara den bristande konkurrensen samt det sätt som myndighetens verksamhet i dag finansieras på. Kopplingen mellan Arbetsförmedlingens resultat och anslag är svag och det saknas tydliga incitament för förbättring. Enligt en granskningsrapport från Riksrevisionen som behandlas i regeringens skrivelse (skr. 2012/13:29) konstateras att det är hur Arbetsförmedlingen organiserar sitt arbete snarare än tillgången på resurser som bestämmer hur väl man kan utföra sitt uppdrag. Arbetsförmedlingen saknar med andra ord inte resurser för att utföra sitt uppdrag – att förmedla jobb – på ett betydligt bättre sätt.

**Fel! Okänt namn på**

Med anledning av detta och i syfte att nå högre resultat vill jag informera regeringen om möjligheterna att se över en konkurrensutsättning av Arbetsförmedlingens verksamhet. Detta kan ske på flera olika sätt, t.ex. genom upphandling. Men att föredra är troligen någon form av kundvalssystem med ackrediterade aktörer. Genom ett system med ett flertal på förhand godkända aktörer ges den arbetssökande valfrihet samtidigt som målet om konkurrens uppnås. På detta sätt skulle en högre effektivitet kunna uppnås.

Exakt hur ett system enligt ovan ska utformas behöver undersökas närmare, och då inte minst avseende Arbetsförmedlingens roll i ett nytt framtida system. Ska Arbetsförmedlingen bli en av aktörerna inom systemet eller ska myndigheten istället ges ett ansvar för prövningen av de aktörer som vill ingå i systemet och i övrigt ansvara för uppföljning och systemets administration? Oavsett vilket är det viktigt med en resultatbaserad ersättningsmodell som ersätter den enskilde aktören beroende på hur väl den arbetssökande får hjälp och som skapar en tydlig incitamentsstruktur. För att hjälpa arbetssökande att välja aktör kan ett ratingsystem inrättas. Den som inte aktivt väljer en aktör bör bli hänvisad till en enligt tydligt definierade riktlinjer. Aktörerna bör också, liksom Arbetsförmedlingen gör idag, rapportera till a-kassan om den arbetssökande uppfyller kriterierna för a-kassa.

Aktörer ska inte kunna neka arbetssökande oavsett hur svårt de har att hitta arbete. Detta i syfte att aktörerna inte ska kunna välja kandidater som enkelt kan få arbete. Ersättningarnas storlek bör därmed anpassas och variera beroende på hur nära eller långt ifrån den enskilde står arbetsmarknaden. För att erhålla en långsiktig jobblösning för den arbetssökande bör incitamentsstrukturen också innehålla regler om ersättning beroende på hur lång tid den arbetssökande behåller sin anställning.

Utvecklingen av ett ersättningssystem som är både flexibelt och effektivt är en utmaning, därför bör flera alternativ framställas och utvärderas. Genom denna nya modell som innebär att Arbetsförmedlingen konkurrensutsätts kan effektiviteten öka och möjligheten för arbetsgivare och jobsökare att hitta varandra förbättras.

I regeringens budgetproposition för år 2014 konstaterades att Arbetsförmedlingen fyller en viktig funktion och att det är viktigt att man bland annat förbättrar matchningen. Men även att "en väl fungerande matchning mellan arbetssökande och lediga jobb är av stor betydelse för en god utveckling på arbetsmarknaden".

Regeringen tillkännager också i budgetpropositionen att man kommer att göra en bred översyn av Arbetsförmedlingens verksamhet. I utredningsdirektiven till granskningen vill jag informera regeringen om möjligheterna att se över de möjligheter som beskrivs i denna motion.

Stockholm den 27 september 2013

*Johan Hultberg (M)*